

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра фізичної реабілітації і здоров'я
Навчально-науковий інститут терапії та
реабілітації Національного фармацевтичного
університету (Філія)

Громадська організація реабілітологів
Медичний центр фізичної реабілітації «FIZIO»

«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ»

Збірник тез V Всеукраїнської конференції

20 березня 2026 року, м. Харків

ЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Хворост О.П.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
сnc.niph.edu.ua*

Вступ. Світовий фармакотерапевтичний арсенал на 25 % складається з лікарських засобів рослинного походження. За даними ВООЗ до 88 % населення планети віддають перевагу саме таким засобам. Світовий ринок фітопрепаратів у 2026 році оцінюється в межах \$127–271 млрд (залежно від методології оцінки) із середньорічним темпом зростання від 8% до 20%. Екологічна ситуація в нашій країні невпинно погіршується. Не останню роль в цьому відіграють глобальна політична та економічна криза, 5-й рік військового стану у країні, наслідки поранень та ПТСР у військових та у цивільного населення. Окрім психічних та психологічних проблем, високий рівень кортизолу призводить до проблем із серцево-судинною та опорно-руховою системами людини. Заважаючи на перелік патологій особливу увагу привертають лікарські препарати рослинного походження як варіант досить безпечної та довготривалої фармакотерапії, до речі, дуже часто як елемент допоміжної терапії.

Мета. Окреслити перспективи застосування фітопрепаратів у фізичній реабілітації для підвищення їх дієвості.

Матеріали та методи. Контент-аналіз літературних джерел міжнародних наукометричних платформ (Scopus, Web of Science), галузевих баз (PubMed, IEEE Xplore, EconBiz) та пошукових систем відкритого доступу (Google Scholar, BASE, ScienceDirect), маркетплейсів kasta.ua, rozetka, prom.ua.

Результати. Аналіз доступних джерел дозволив константувати той факт, що асортимент лікарської рослинної сировини, зборів та фітозасобів, що зареєстровано в Україні, досить потужний. Але ринок дієтичних добавок в рази переважає попередні. Якщо переважна кількість офіційних засобів є вітчизняного виробництва, то дієтичні добавки випускаються, окрім, безумовно, підприємствами України, значною кількістю країн планети, в тому числі США, Німеччиною, Італією, Китаєм, Індією, Японією, тощо.

Здавна доведеними перевагами фітозасобів є: фізіологічність, структурованість, фармакологічна полівалентність, системність дії, доступність, економічна привабливість, тощо. Наявність у рослинах багатьох активних речовин із різноплановою фармакологічною дією зумовлює можливість їх застосування у фітотерапії різноманітних захворювань. Основними напрямку фармакотерапії є загальне зміцнення організму, підвищення резистентності,

детоксикація, покращення стану нервової опорно-рухової, серцево-судинної систем.

Висновки. Таким чином, потенціал можливого застосування лікарських засобів рослинного походження у сучасній фармації, зокрема, фізичній реабілітації, використовується не у повному обсязі. Гармонійне доповнення фармакотерапії цими препаратами дозволить краще досягати основної мети системи охорони здоров'я - зміцнення здоров'я населення.